

Tasca i labor

Hi ha qui considera que *tasca* és un mot vulgar i ordinari —un vocable grosser i pagesívol, que deia aquell—, i hi ha qui creu que, posseint com posseïm un mot tan nostre i peculiar com *tasca*, ens convé prescindir del seu sinònim *labor*, qui sap si suspecte de castellanisme, encara que cal suposar que ningú no arribarà a l'extrem de dir així el vell aforisme llatí: *Tasca omnia vincit!* Però ni *tasca* és cap vulgarisme sinó un mot de formació popular, això sí, amb la seva patent de noblesa, ni *labor* cap castellanisme, sinó un llatinisme, és a dir, un dels nombrosos mots incorporats directament del llatí escrit al cabal lèxic del català i de les altres llengües romàniques, i d'aquí ve que sigui idèntica la forma que revesteix en català i en castellà.

Segons el Diccionari Alcover-Moll, *tasca* prové de *taxa*, i significava antigament «prestació agrària que es pagava a més del delme i que solia consistir en l'onzena part dels fruits». Actualment, segons el Fabra, significa «treball que hom té l'obligació de fer, que li han assenyalat o que s'ha assenyalat», i amb aquest valor el trobem usat correntment pels nostres escriptors. En trobem ja un exemple en el primer paràgraf del pròleg del mateix Fabra al Diccionari: *...tenir enllestida l'enorme tasca de confecció i impressió del futur Diccionari*. Així mateix, en d'altres textos de Fabra: *En l'ardua tasca de refer la nostra llengua literària* («Filòlegs i poetes»). L'exemple següent és de Carles Riba: *...ja un reconeixement d'herència, una acceptació de tasques*. («Els poetes i la llengua comuna»).

Quant a *labor*, és el duplicat culte o savi del mot popular *llavor*, com *laborar* l'és de *llaurar*. Les formes cultes o llatinitzants d'aquesta família són ben nombroses i usuals, com *laboral*, *laborable*, *laboratori*, *laboriós*, etc., i ningú no tindrà la idea de rebutjar-les perquè no presenten una / palatal inicial —com *llavor* o *llaurar*—, dit altrament, perquè coincideixen amb les formes del castellà, en què és normal, tant en les formes populars com en les formes cultes, la solució de la / inicial sense palatalitzar. No hi ha cap raó, per tant, contra l'ús de *labor* amb el mateix valor que *tasca* (i, sovint, que *feina*, *treball* o *obra*). Cal recordar, d'altra banda, la popularització de *labor*, usat en plural, per a designar especialment «l'obra de cosir, brodar, etc., en què s'ocupen les dones». (Fabra *dixit*).

Albert Jané